

(ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ 2017)

ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

2. Ανεξάρτητα από την ένταση και τη διάρκεια των οικονομικών διακυμάνσεων, σε κάθε διακύμανση ή κύκλο διακρίνουμε συνήθως τέσσερις φάσεις.

Ζητείται:

- α) Να απεικονίσετε διαγραμματικά την πορεία δύο διαδοχικών οικονομικών κύκλων και να τοποθετήσετε στην κατάλληλη θέση την ονομασία της κάθε φάσης **(Μονάδες 4)**
- β) Να εξηγήσετε σε ποιες περιόδους το κράτος αναγκάζεται να επέμβει λαμβάνοντας μέτρα περιοριστικής πολιτικής και σε τι αποσκοπεί η πολιτική αυτή. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 6

3. Ο Α. Ιωαννίδης και ο Β. Μιχαηλίδης παίρνουν ετήσιο εισόδημα €50.000 και €30.000 αντίστοιχα. Αποφάσισαν και οι δύο να αγοράσουν αυτοκίνητο, ο Α. Ιωαννίδης αξίας €11.900 και ο Β. Μιχαηλίδης αξίας €9.520. Στην τιμή των αυτοκινήτων περιλαμβάνεται Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) 19%.

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) που θα πληρώσει ο καθένας **(Μονάδες 3)**
- β) Να εξηγήσετε, με αριθμητικούς υπολογισμούς, αν η πιο πάνω φορολογία είναι δίκαιη ή άδικη. **(Μονάδες 5)**

Κεφάλαιο 7

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

1. Δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία που αφορούν το Δημόσιο χρέος των χωρών Α και Β για το έτος 2016:

	Χώρα Α	Χώρα Β
Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος	250 εκ.	300 εκ.
Εξωτερικό Δημόσιο Χρέος	450 εκ.	350 εκ.
ΑΕΠ	1.500 εκ.	1.000 εκ.

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό του Δημοσίου Χρέους ως προς το ΑΕΠ για την κάθε χώρα, για το έτος 2016 **(Μονάδες 4)**
- β) Να σχολιάσετε το Δημόσιο Χρέος της οικονομίας των δύο χωρών σύμφωνα με τους δείκτες του Μάαστριχτ. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 7

2. Παρατίθεται το πιο κάτω απόσπασμα από τον κυπριακό κυριακάτικο τύπο, της 21^{ης} Μαΐου 2017. Αφού το διαβάσετε να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

«Σύμφωνα με τη Eurostat, οι συνολικές εξαγωγές της Κύπρου ανήλθαν σε €0,6 δισ. την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2017, σημειώνοντας αύξηση 51% σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο...

Εν τω μεταξύ, οι εισαγωγές ανήλθαν σε €1.8 δισ., αύξηση 62% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2016...»

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το συνολικό εμπορικό έλλειμμα ή πλεόνασμα της Κύπρου κατά την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου **(Μονάδες 1)**

- β) Να αναφέρετε σε ποια επιμέρους Ισοζύγια υποδιαιρείται το Ισοζύγιο Πληρωμών **(Μονάδες 3)**

Κεφάλαιο 8

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ 2018

ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

2. Μια από τις τέσσερις φάσεις ενός οικονομικού κύκλου είναι η άνοδος (άνθηση) της οικονομίας.

Να αναφέρετε:

- α) Τέσσερα (4) χαρακτηριστικά που παρουσιάζονται στην άνοδο **(Μονάδες 2)**

- β) Τα δημοσιονομικά μέτρα που λαμβάνει το κράτος όταν η οικονομία βρίσκεται στην άνοδο. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 6

3. Με βάση τους πιο κάτω φορολογικούς συντελεστές, να υπολογίσετε τον φόρο εισοδήματος που θα πληρώσει ο Κ Αντωνιάδης, αν το φορολογητέο του εισόδημα ανέρχεται στις €40.000:

Φορολογητέο Εισόδημα €	Φορολογικός Συντελεστής %
0 – 19.500	0%
19.501 – 28.000	20%
28.001 – 36.300	25%
36.301 – 60.000	30%
60.001 και άνω	35%

(Μονάδες 5)

4. “Η άμεση φορολογία είναι συνήθως προοδευτική φορολογία”.

Να εξηγήσετε την πιο πάνω φράση.

(Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 7

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

1. Το πιο κάτω απόσπασμα δημοσιεύτηκε στον κυπριακό ημερήσιο τύπο τον Μάρτιο του 2018:

“Το ποσοστό ανεργίας της Κύπρου μειώθηκε στο 9,8% τον Ιανουάριο του 2018, σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης Eurostat, από 10,3% το Δεκέμβριο του 2017 και 12,6% τον Ιανουάριο του 2017.

Τον Ιανουάριο του 2018, 42 000 άτομα ήταν άνεργοι στην Κύπρο, από 44 000 τον Δεκέμβριο του 2017 και 53 000 τον Ιανουάριο του 2017....”.

Ζητείται:

α) Να εξηγήσετε ποια άτομα θεωρούνται άνεργοι σε μια οικονομία (Μονάδες 1)

β) Να υπολογίσετε τον αριθμό των απασχολουμένων τον Ιανουάριο του 2018
(Η απάντηση να δοθεί στην πλησιέστερη ακέραια μονάδα) (Μονάδες 2)

γ) Να υπολογίσετε το εργατικό δυναμικό της χώρας τον Ιανουάριο του 2018.

(Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 6

2. Το Εμπορικό Ισοζύγιο είναι ένα από τα επιμέρους ισοζύγια του Ισοζυγίου Πληρωμών.

α) Να αναφέρετε τι περιλαμβάνει το Εμπορικό Ισοζύγιο (Μονάδες 1)

β) Να αναφέρετε πότε το Εμπορικό Ισοζύγιο είναι ελλειμματικό. (Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 8

3. Τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία αφορούν τα δημόσια οικονομικά μιας χώρας, για το έτος 2017:

	€ εκ.
Τρέχουσες Δαπάνες	6,690
Κατασκευή δρόμων	400
Εισαγωγικοί δασμοί	1,840
Ανέγερση σχολείων	240
Μεταβιβαστικές πληρωμές	2,670
Φόρος εισοδήματος	2,790
Φ.Π.Α.	2,840
Φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας	200
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	19,220
Δημόσιο Χρέος	18,730

Ζητείται να υπολογίσετε:

- α) Τις Δημόσιες Δαπάνες **(Μονάδες 4)**
- β) Τα Δημόσια Έσοδα **(Μονάδες 5)**
- γ) Το Δημοσιονομικό Έλλειμμα ή Πλεόνασμα του Κρατικού Προϋπολογισμού **(Μονάδες 1)**
- δ) Το Δημόσιο Χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ και να σχολιάσετε το αποτέλεσμα σύμφωνα με τους δείκτες του Μάαστριχτ. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 8

Β΄ ΣΕΙΡΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

5. Ανεξάρτητα από την ένταση των οικονομικών διακυμάνσεων, σε κάθε διακύμανση ή κύκλο διακρίνουμε συνήθως τέσσερις (4) φάσεις.
- α) Να αναφέρετε τα χαρακτηριστικά που παρουσιάζει η φάση της ύφεσης ενός οικονομικού κύκλου.
- β) Να αναφέρετε τις τρεις άλλες φάσεις. **(Μονάδες 6)**

Κεφάλαιο 6

ΕΡΩΤΗΣΗ Ε

2. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία για το έτος 2015.

	€ εκ.
Άμεσοι φόροι	350
Έμμεσοι φόροι	550
Σύνολο τρεχουσών δημοσίων δαπανών	750
Σύνολο κεφαλαιουχικών δαπανών	200

Ζητείται:

- (α) Να δώσετε τον ορισμό της έννοιας του φόρου. **(Μονάδες 2)**
(β) Να αναφέρετε δύο (2) άμεσους και δύο (2) έμμεσους φόρους. **(Μονάδες 2)**
(γ) Να υπολογίσετε το έλλειμα ή πλεόνασμα του κρατικού προϋπολογισμού του έτους 2015, με βάση τα πιο πάνω στοιχεία. **(Μονάδες 3)**

Κεφάλαιο 7

ΠΑΓΚΥΠΡΙΕΣ 2019 ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Ερώτηση Δ

2. Τα πιο κάτω δημογραφικά στοιχεία αναφέρονται σε μια υποθετική οικονομία:

Πληθυσμός της χώρας	750 300
Απασχολούμενοι (αριθμός ατόμων)	;
Πληθυσμός σε ηλικία απασχόλησης	681 000
Άνεργοι (αριθμός ατόμων)	;
Ποσοστό ανεργίας	;
Εργατικό δυναμικό	427 955
Ποσοστό απασχόλησης (%)	59,7%
Ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό (%)	;

Ζητείται:

Να συμπληρώσετε τα κενά του πιο πάνω πίνακα δείχνοντας τους υπολογισμούς σας. (Ο αριθμός των ατόμων να υπολογιστεί στην πλησιέστερη ακεραία μονάδα και τα ποσοστά με δύο δεκαδικά)

(Μονάδες 6)

Κεφάλαιο 6

1. Δίνονται τα πιο κάτω δημοσιονομικά στοιχεία μιας υποθετικής οικονομίας για το 2017:

	€εκ.
Δημόσια Έσοδα	13.150
Απολαβές προσωπικού	5.350
Κοινωνικές παροχές	3.000
Τόκοι πληρωτέοι	1.150
Δημόσια επένδυση	3.700
Άλλες δημόσιες δαπάνες	200

Ζητείται:

α) Να συντάξετε τον Κρατικό Προϋπολογισμό για το 2017 και να υπολογίσετε το Δημοσιονομικό Έλλειμμα ή Πλεόνασμα **(Μονάδες 4)**

β) Να υπολογίσετε το πρωτογενές έλλειμμα ή πλεόνασμα **(Μονάδες 1)**

2. Οι έμμεσοι φόροι ανέρχονται στα €3.100 εκ. και αποτελούν το 62% του συνόλου των φορολογικών εσόδων του κράτους

Να υπολογίσετε την αξία των άμεσων φόρων.

(Μονάδες 2)

Κεφάλαιο 7

Ερώτηση Ε

1. Τα εθνικά πάρκα αποτελούν ένα από τα δημόσια αγαθά

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τα χαρακτηριστικά των δημόσιων αγαθών.

(Μονάδες 3)

Κεφάλαιο 8

2. Οι ΗΠΑ και η Ιταλία, απασχολούν τους ίδιους συντελεστές παραγωγής, με δεδομένη τεχνολογία και παράγουν τις ακόλουθες ποσότητες δύο αγαθών:

Χώρα	Δερμάτινα σακάκια (χιλιάδες)	Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές (χιλιάδες)
ΗΠΑ	12	100
Ιταλία	10	30

Ζητείται:

i. Να εξηγήσετε ποια από τις δύο χώρες έχει απόλυτο πλεονέκτημα
(Μονάδες 1)

ii. Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία να εξηγήσετε τι συμφέρει να παράγει η κάθε χώρα, σύμφωνα με την αρχή του συγκριτικού πλεονεκτήματος.

(Μονάδες 4)

Κεφάλαιο 8

3. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία που αναφέρονται στις διεθνείς συναλλαγές μιας χώρας για το έτος 2017:

	€εκ.
Εισαγωγές αυτοκινήτων	30.000
Εισαγωγές καυσίμων και ηλεκτρικών ειδών	15.000
Εξαγωγές κυπριακών προϊόντων	24.000
Έσοδα από τον τουρισμό	32.000
Δαπάνες κυπρίων για διακοπές στο εξωτερικό	5.000
Δίδακτρα ξένων φοιτητών	9.000
Δίδακτρα κυπρίων φοιτητών στο εξωτερικό	11.000
Έσοδα κυπριακών ναυτιλιακών εταιρειών	20.000
Μισθοί κυπρίων που εργάζονται προσωρινά στο εξωτερικό	5.000
Μισθοί ξένων εποχιακών εργατών	6.000
Πληρωμές τόκων στο εξωτερικό	3.000
Εισπράξεις μερισμάτων από το εξωτερικό	2.000
Έξοδα για νοσηλεία κυπρίων στο εξωτερικό	6.000
Εισροές Δευτερογενούς Εισοδήματος	8.000
Εκροές Δευτερογενούς Εισοδήματος	12.000

Να συντάξετε το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών στο οποίο να φαίνονται αναλυτικά τα επιμέρους ισοζύγια. **(Μονάδες 8)**

Κεφάλαιο 8

4. Ιάπωνας τουρίστας παρουσιάζεται σε Κυπριακή τράπεζα για να εξαργυρώσει ταξιδιωτική επιταγή ¥260.000 (Ιαπωνικό Γιεν). Η συναλλαγματική ισοτιμία του ευρώ με το ιαπωνικό γιεν δίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Νόμισμα	Αγορά	Πώληση
Ιαπωνικό Γιεν ¥	130,3573	122,7703

Να υπολογίσετε, πόσα ευρώ θα εισπράξει ο Ιάπωνας τουρίστας, αν η προμήθεια της τράπεζας είναι 0,3%; (η απάντηση να δοθεί με δύο δεκαδικά ψηφία) **(Μονάδες 4)**

Κεφάλαιο 8

Β΄ΣΕΙΡΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ Β

3. Σε μια χώρα οι άνεργοι είναι 2 εκατομμύρια, οι απασχολούμενοι 30 εκατομμύρια και οι άεργοι 5 εκατομμύρια.

Να υπολογίσετε το ποσοστό ανεργίας.

(Μονάδες 2)

4. Να αναφέρετε και να εξηγήσετε τα Δημοσιονομικά μέτρα που μπορεί να λάβει το κράτος για την αντιμετώπιση της ανεργίας από ανεπαρκή ζήτηση. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 6

ΕΡΩΤΗΣΗ Γ

1. Δίνεται ο ακόλουθος υποθετικός πίνακας που αναφέρεται στον κρατικό προϋπολογισμό μιας χώρας για τα έτη 2012, 2013 και 2014:

	2012	2013	2014
Έσοδα (€εκ.)	640	700	800
Δαπάνες (€εκ.)	600	700	880

- α) Να δώσετε την έννοια του Κρατικού Προϋπολογισμού

(Μονάδες 2)

- β) Να εξηγήσετε σε συντομία τη μέθοδο των Δωδεκατημορίων **(Μονάδες 2)**
- γ) Με βάση τα στοιχεία του πιο πάνω πίνακα, να χαρακτηρίσετε και να δικαιολογήσετε τον προϋπολογισμό του κάθε έτους **(Μονάδες 1,5)**
- δ) Να εξηγήσετε σε ποια κατάσταση πρέπει να βρίσκεται η οικονομία της χώρας για να καταρτίσει το είδος του προϋπολογισμού του 2012 **(Μονάδες 1,5)**
- ε) Αν το ΑΕΠ της χώρας ήταν €1.600 εκ. κατά το 2014, να σχολιάσετε τον προϋπολογισμό του έτους αυτού με βάση τα κριτήρια του Μάαστριχτ. **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 7

ΕΡΩΤΗΣΗ Δ

1. Τα πιο κάτω στοιχεία αναφέρονται σε δύο χώρες οι οποίες απασχολούν τους ίδιους συντελεστές παραγωγής που διαθέτουν, με δεδομένη τεχνολογία:

Χώρα	Γεωργικά Προϊόντα (Τόνοι)	Βιομηχανικά Προϊόντα (Τεμάχια)
A	800	600
B	200	500

Ζητείται:

- α) Να εξηγήσετε ποια από τις δύο χώρες έχει απόλυτο πλεονέκτημα **(Μονάδες 2)**
- β) Με βάση τα πιο πάνω στοιχεία να εξηγήσετε τι συμφέρει να παράγει η κάθε χώρα, σύμφωνα με την αρχή του συγκριτικού πλεονεκτήματος **(Μονάδες 3)**
- γ) Να εξηγήσετε τη σημασία του συγκριτικού πλεονεκτήματος για το διεθνές εμπόριο. **(Μονάδες 3)**

Κεφάλαιο 8

3. “Οι έμμεσοι φόροι είναι αντίστροφα προοδευτικοί”.
Να εξηγήσετε την πιο πάνω πρόταση. **(Μονάδες 2)**
4. Δίνονται τα ακόλουθα στοιχεία που αφορούν το Δημόσιο Χρέος των χωρών Α και Β για το έτος 2017:

	Χώρα Α	Χώρα Β
Εσωτερικό Δημόσιο Χρέος	600 εκ.	500 εκ.
Εξωτερικό Δημόσιο Χρέος	700 εκ.	900 εκ.
ΑΕΠ	2.000εκ.	3.000 εκ.

Ζητείται:

- α) Να υπολογίσετε το ποσοστό του Δημόσιου Χρέους ως προς το ΑΕΠ για την κάθε χώρα, για το έτος 2017 **(Μονάδες 5)**
- β) Να σχολιάσετε το Δημόσιο Χρέος της οικονομίας των δύο χωρών, σύμφωνα με τους Δείκτες του Μάαστριχτ **(Μονάδες 2)**

Κεφάλαιο 7**ΕΡΩΤΗΣΗ Ε**

1. Κύπριος σκοπεύει να ταξιδέψει στην Αγγλία και ενδιαφέρεται να αγοράσει GBP £1.000 (Αγγλικές λίρες). Πόσα ευρώ θα πληρώσει, αν η προμήθεια της τράπεζας είναι 0,25%; Η συναλλαγματική ισοτιμία ευρώ και αγγλικής λίρας δίνεται στον πιο κάτω πίνακα:

Τιμή 1 Ευρώ ανά μονάδα νομίσματος		
	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ (GBP)	0,90810	0,86380

(Μονάδες 4)**Κεφάλαιο 8**

2. Δίνονται τα πιο κάτω υποθετικά στοιχεία που αναφέρονται στις διεθνείς συναλλαγές της Κύπρου για το έτος 2017:

	€εκ.
Εξαγωγές κυπριακών προϊόντων	20.000
Συνεισφορά προς τα Ταμεία Ευρωπαϊκής Ένωσης	10.000
Εισαγωγές καυσίμων	10.000
Έσοδα από συντάξεις εξωτερικού	3.500
Έσοδα ναυτιλιακών εταιρειών	7.000
Δαπάνες Κυπρίων φοιτητών στην Αγγλία	15.000
Μισθοί αλλοδαπών εργατών	8.000
Εισαγωγές αυτοκινήτων	25.000
Έσοδα από τον τουρισμό	28.000
Κέρδη από το εξωτερικό	12.000
Πληρωμές τόκων στο εξωτερικό	3.000

Ζητείται να συντάξετε το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών στο οποίο να φαίνονται αναλυτικά, οι εισροές, οι εκροές και το υπόλοιπο των πιο κάτω ισοζυγίων:

- α) Το Εμπορικό Ισοζύγιο
- β) Το Ισοζύγιο Υπηρεσιών
- γ) Το Ισοζύγιο Πρωτογενούς Εισοδήματος
- δ) Το Ισοζύγιο Δευτερογενούς Εισοδήματος
- ε) Το Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών.

Κεφάλαιο 8

(Μονάδες 9)